

NORGES HØYESTERETT

Den 24. august 2011 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Matningsdal, Webster og Noer i

HR-2011-01605-U, (sak nr. 2011/1177), sivil sak, anke over beslutning:

Olav Vik
Berit Marie Dykesteen Vik (advokat Espen Enge Helgøy)

mot

Marius Wareberg (advokat Arild Dyngeland)

avsagt slik

K J E N N E L S E:

- (1) Saken gjelder ankenektelse etter tvisteloven § 29-13 annet ledd. Spørsmålet er om lagmannsrettens beslutning om å nekte anken fremmet er tilstrekkelig begrunnet.
- (2) Nordhordland tingrett avsa 17. februar 2011 dom i sak om pengekrav med slik slutning:
 - ”1. **Marius Wareberg frifinnes.**
 2. **Olav L. Vik og Berit Vik betaler innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen saksomkostninger med 36.750,00 – trettisekstusensyhundreogfemti – kroner til Marius Wareberg.”**
- (3) Olav L. Vik og Berit Vik anket dommen til Gulating lagmannsrett. Ved brev av 9. mai 2011 sendte lagmannsretten varsel om at den vurderte å nekte anken fremmet. Brevet ble kommentert i prosesskrift av 23. mai 2011 fra deres prosessfullmektig, hvor det også ble påberopt et nytt vitne.
- (4) Gulating lagmannsrett traff 26. mai 2011 beslutning med slik slutning:
 - ”1. **Anken nektes fremmet til ankeforhandling i medhold av tvisteloven § 29-13 (2).**
 2. **I sakskostnader for lagmannsretten betaler Olav L Vik og Berit Vik til Marius Wareberg 3 500 – tretusenfemhundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne beslutningen.”**

- (5) *Olav L. Vik og Berit Vik* har anket lagmannsrettens beslutning, og har i hovedsak gjort gjeldende:
- (6) Begrunnelsen lagmannsretten har gitt for å nekte anken fremmet er ikke tilstrekkelig. Det fremgår ikke hvorfor lagmannsretten kom til at anken klart ikke vil føre frem. Lagmannsretten kan ikke vise til tingrettens vurdering av bevisene, da disse må føres umiddelbart for den dømmende rett. Det var også påberopt et nytt vitne som lagmannsretten ikke har vurdert betydningen av.
- (7) *Olav L. Vik og Berit Vik* har nedlagt slik påstand:
- ”1. **Gulating lagmannsretts beslutning av 26.05.2011 oppheves og saken hjemvises til fortsatt behandling for lagmannsretten.**
 2. **Marius Wareberg dømmes å betale *Olav L. Vik og Berit Vik* saksomkostninger for Norges Høyesterett innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom med tillegg av forsinkelsesrente fra utløpet av oppfyllelsesfristen til betaling skjer.”**
- (8) *Marius Wareberg* har tatt til motmæle og anfører at begrunnelsen er tilstrekkelig. Lagmannsretten har foretatt en reell overprøving av anken. Den har oppfattet og gjengitt partenes anførsler. Problemstillingen saken reiser er oversiktlig. Lagmannsretten har sluttet seg til tingrettens begrunnelse – noe det er anledning til. Det nye bevisstilbudet er vurdert.
- (9) *Marius Wareberg* har nedlagt slik påstand:
- ”1. **Anken forkastes.**
 2. **De ankende parter betaler ankemotpartens saksomkostninger med kr. 5 687,50.”**
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at det følger av tvisteloven § 29-13 femte ledd at lagmannsrettens beslutning om ankenektelse bare kan ankes på grunn av feil i saksbehandlingen. Dette omfatter også om det ut fra retts- og bevisspørsmålene i saken var forsvarlig å nekte anken fremmet på grunnlag av skriftlig og forenklet behandling, jf. Rt. 2009 side 1118 avsnitt 61.
- (11) Manglende begrunnelse er en saksbehandlingsfeil, jf. tvisteloven § 29-13 femte ledd. De nærmere kravene til begrunnelsen er forutsatt trukket opp i rettspraksis, jf. Prop.141 L (2009-2010) Endringer i straffeprosessloven mv. side 143.
- (12) Det følger blant annet av Rt. 2009 side 1233 avsnitt 21 og Rt. 2009 side 1350 avsnitt 19 at formålet med begrunnelsen er å sikre en reell og samvittighetsfull vurdering, en effektiv overprøving av nektelsen i overordnet instans og å gi partene og allmennheten mulighet til å etterprøve rettens vurdering. Det nærmere innholdet av begrunnelseskravet er det samme som i straffesaker, slik det er formulert blant annet i Rt. 2008 side 1764 avsnitt 104 til 105:
- ”(104) Som utgangspunkt må begrunnelsen inneholde det som trengs for å vise at det har skjedd en reell overprøving. Vanligvis må en slik begrunnelse kunne gjøres summarisk, det vil si i en kortfattet og sammentrengt form, knyttet til det som anføres i anken. (...)
- (105) Begrunnelsen må vise at de feil som påberopes ved tingrettens avgjørelse, er oppfattet, og hvorfor anken klart ikke vil føre fram. Dette betyr at det ikke er tilstrekkelig, slik praksis hittil har vært, å oppgi ankegrunnene og gjengi lovens vilkår for å nekte anken fremmet. Det bør i denne sammenheng også has for øye at begrunnelsen skal sette Høyesteretts ankeutvalg i stand til

å kontrollere lagmannsrettens saksbehandling, herunder at konvensjonens krav til reell overprøving har funnet sted.”

- (13) Lagmannsretten har anledning til å henholde seg til tingrettens begrunnelse i saken, så lenge det fremgår at det har skjedd en reell overprøving, og at de fremsatte ankegrunnene er oppfattet og tatt stilling til, jf Prop.141 L (2009-2010) side 143.
- (14) Tvisten i den foreliggende saken gjelder spørsmålet om Marius Wareberg er solidarisk ansvarlig med sin tidligere ektefelle for et lån hun hadde opptatt fra sine foreldre – som er ankende parter – før hun traff sin tilkommende mann.
- (15) I sin beslutning om ankenektelse har lagmannsretten sitert fra tingrettens begrunnelse for å frifinne Marius Wareberg og deretter tilføyd:
- ”Lagmannsretten har vurdert ankegrunnene, slik disse er gjengitt i anken, herunder det nye bevisstilbudet for lagmannsretten. Tingrettens vurdering av sakens beviser er konkret og bygger på umiddelbar bevisbedømmelse, og lagmannsretten finner det klart at anken ikke vil føre frem verken når det gjelder bevisbedømmelsen eller rettsanvendelsen, jf. tvisteloven § 29-13(2).”**
- (16) I anken ble det blant annet anført at tingretten feilaktig hadde vurdert konkludent adferd og muntlig avtale som to forskjellige grunnlag for forpliktelsen som solidarskyldner, mens det egentlig dreier seg om momenter i en helhetsvurdering som samlet beviser at en avtale er inngått. Denne ankegrunnen er ikke kommentert i lagmannsrettens beslutning, og det kommer dermed ikke frem hvordan anførselen har vært vurdert.
- (17) Videre ble det i prosesskriv datert 23. mai 2011 påberopt et nytt vitne for lagmannsretten. Av Rt. 2008 side 1764 avsnitt 109 følger det at den ”bevismessige vurderingen av påberopte vitner som ikke har vært avhørt for tingretten” bør fremgå. Lagmannsrettens generelle henvisning til at ”det nye bevisstilbudet” er vurdert er etter utvalgets syn ikke tilstrekkelig. Det burde fremgå noe om hvorfor lagmannsretten mener at den nye vitneførselen ikke kan endre utfallet av saken.
- (18) På denne bakgrunn har utvalget kommet til at lagmannsrettens begrunnelse for beslutningen om ankenektelse ikke er tilstrekkelig, og at beslutningen dermed må oppheves.
- (19) Anken har ført frem, og de ankende partene tilkjennes sakskostnader med hjemmel i tvisteloven § 20-2. Kravet er ikke spesifisert. Utvalget finner at sakskostnadene passende kan settes til 10 000 kroner. Erstatning for merverdiavgift og rettsgebyr kommer i tillegg. Sakskostnadene settes etter dette til 17 660 kroner.
- (20) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

1. Lagmannsrettens beslutning oppheves.

2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Marius Wareberg til Olav L. Vik og Berit Marie Dykesteen Vik 17 660 – syttentusensekshundredeogseksti – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.

Bergljot Webster
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Riktig utskrift: